

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona. Negyed
évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér
Hirdetéseket a legutányosabb árban közlünk

Beteljesült

az Urnak, Meczner Gyula főispán urnak az ő akarata. A felfüggesztett polgármestert tehát Székely Elek fogja helyettesíteni. Betelt a Végzet, Ujhely városának szomorú végzete. Itt nincs mit panaszkodni, nincs mit rekrimálni: Ujhely városának képviselőtestülete maga akarta így. Hozsannát kiált arra, akire nem is olyan régen még azt kiáltotta: „feszítsd meg, feszítsd meg!”

Változnak az idők, változnak az emberek. A megbélyegzett, fogházviselt ember, aki annak idején a kutyának se kellett, most Messiaszként megmenteni jön Ujhelyre, helyreállítani a rendet és köztisztességet, jön purifikálni az ő közismert tiszta kezével, jön becsületes közeletet teremteni a panamista kormány égése alatt! Ez kellett nekünk. Megírtuk, hogy ha a képviselőtestület képes lesz bevenni ezt a keserű pirulát, akkor ez a város megérdemli sorsát. Es bevette, mosolyogva, bevette az öreg kuruzsoló által ajánlott orvosságot, amelyre isten és ember előtt rá vagyon írva, hogy: *halálos mérég*. Majd ettől fogunk meggyógyulni.

Hát igen. ez a város megérdemli sorsát. Valamelyik római császár — az ördög emlékszik a nevére — a lovat tette meg konzulnak. De azt a lovat legalább azelőtt nem rugta ki az istállójából. Az mindig kedves volt előtte. Es a nép, az istenada nép, megtelező gaudiummal fogadta a az érdemes konzult, amint nagy kövéren nyertett feljé az abrakos, vagy kukuricas tarisznya mögül. Az a nép csak „panemet circenses“-t kívánt.

De mi persze tiszta közeletet, becsületes városi politikát, kulturális fejlődést, megymást kívánunk. Hát nekünk jó a Meczner Gyula konzulja, akit már egyszer elvezettett a gyepről.

Lemosogatjuk hát róla a ráragadt foltokat, felöltöztetjük hófehér ruhába, ártaflan, szárnyas angyalkának, hogy ime jöjjön „purifikálni“ és szeretett főispánunk elmondhassa róla: „ez az én szerelmes fiam, akiben nekem kedvem telik.“ Es nem vesszük észre, hogy az új konzulnak, valamint annak a bizonyos réginek, a hófehér tógájából kilátszanak a — lábai

Az az egy vizsgálatunk marad, hogy ez sokáig nem tarthat így. Valamint ama híres cézároknak is betelt az ő idejük, s hatalmi tébolyuk folytán végre

is befejezett nekik, — azonképpen a hotykai atyauristen mindenhatóságának is vége lesz nemsokára, s akkor az ő kommentációs angyalkái és kukuricaszösei is sirathatják a pünkösdi királyságot.

Lesz még egyszer ünnep a világon. Lesz még becsületes, tisztességes kormány Magyarországon, és akkor jön majd az igazi purifikálás. Addig pedig, — hogy is mondja Szabolcska? — ha kibírtunk törökök, tatárt, s más ist, — majd csak kiheverjük ezt az új csapást is...

Benne van már a polgárnagy székben Székely úr.

Hétfőn délután ment végbe az ujhelyi városbázán az a nevezetes közgyűlés, amelyen a képviselőtestület a felfüggesztett polgármester helyettesítésére Székely Eleket választotta meg.

A Székely szomorú megválasztásának tényével vezetőikünk foglalkozik érdeklőben. Itt most főlegesen ismételnünk, hogy mit jelent Ujhelyre nézve a Székely Elek megválasztása. Meczner Gyulának sikerült hát a polgármesteri székbe visszahelyezni azt az embert, akit annak idején ő maga ültet el onnan, nagyon is súlyos és mindnyajunk által ismert okoknál fogva.

Most a dicsőségteljes főispáni politika ugy hozta magával, hogy az egyszer már elcsapott embert vissza kell hozni a polgármesteri polcra, s a képviselőtestület vak eszközévé, engedelmessé végrehajtójává lett a főispáni akaratnak.

Székely Elek tegnap délelőtt már át is vette a polgármesteri hivatal vezetését, s az átvételi aktus után a városháza tisztviselői kara a tanácssteremben testületileg tiszteltgett az új polgármester-helyettes előtt.

A közgyűlés lefolyásáról és a hivatal átvételéről szóló tudósításunk alább következik.

A közgyűlés.

Hétfőn délután 2 órakor nyitotta meg Dókus Gyula alispán az általa egybehívott városi képviselőtestületi közgyűlést, amelynek egyetlen tárgya a felfüggesztett polgármester helyettesének megválasztása volt.

Bizalmi férfiakul a közgyűlés hozzájárulásával Besseney Istvánt, Grünbaum Simont, Domján Eleket és Ráz Gyulát kérte fel az alispán.

A szavazatszedő küldöttség elnöke gyanánt Hönseh Dezső, tagjai pedig Widder Gyula és Hericz Sándor lettek kijelölve. A polgármesteri hivatal átadására bizottságot küldött ki a közgyűlés. Reichard Salamon, Hodossy Kies Ernő, Rimár József, Németi Bertalan és Adriányi Béla személyében.

Ezután a választásra került a sor. Domján Elek dr. Buza Barnát, Adriányi Béla pedig Székely Eleket ajánlotta megválasztásra. Összesen 108 képviselőtestületi tag adta le a szavazatát, ebből Székely Elek 65, Buza Barna pedig 41 szavazatot kapott. Két szavazólap üres volt.

A szavazás eredményeképpen az elnökölő alispán Székely Eleket helyettes polgármesternek deklarálta.

Az időközben megjelent Székely Elek mindjárt le is tette a hivatalos esküt, mire az alispán a közgyűlést berekesztette.

Előre tudtuk.

Már hetek óta köztudomású volt, hogy a főispán Székely Eleket akarja a polgármesteri székbe ültetni. Amikor pedig a városházi vizsgálat kezdetét vette, mindenki tudta, hogy csak a Farkas Andor felfüggesztésére keresnek indokokat. A főispán és pártja már régóta erős agitációt fejtett ki a Székely érdekében, s így a választás eredménye meglepőnek egyáltalán nem mondható. De szomorúnak nagyon szomorú dolog, hogy a képviselőtestület nagyobb része kapható volt erre a frivol játkra és Székely mellett szavazott.

Installáció.

Tegnap délelőtt 11 órakor vette át Székely Elek a hivatal vezetését Farkas Andortól, a közgyűlés által kiküldött bizottság közbenjöttével. Mialatt az átadás hivatalos aktusa a polgármesteri szobában végbement, addig a szomszédos tanácssteremben összegyűlekezett a tisztviselői kar, hogy új főnökét üdvözölje.

Az átvétel megtörténte után Székely Elek megjelent a tanácssteremben, ahol a tisztviselői kar nevében Dr. Kellner Győző városi tanácsos, árvaszéki ülnök üdvözöl beszédet intézett hozzá. Azután Székely válaszolt a Kellner beszédére, s ez a két beszéd nagyon is méltó arra, hogy némi reflexiókat fűzzünk hozzájuk.

Az rendjén van, hogy a tisztviselői kar tiszteleg az új főnökkel. Ez így illik és mindenütt így szokás. Olyan bemutatkozás-féle, melynek megvan a maga értelme és jogosultsága.

Az is helyes és természetes, hogy ilyenkor a tisztviselők nevében valaki üdvözöl beszédet mond, amelyre az új főnök szintén beszédben válaszol. Ez ellen nincs is

semmi kifogásunk. De az elhangzott két beszéd tartalma az, ami méltán szeget üthet minden gondolkozó ember fejébe.

Mindenekelőtt le kell szögeznünk azt a tényt, hogy a tisztviselői kar tekintélyes része épen nem a leg nagyobb szimpátiával fogadta a Székely megválasztását. Tudomásunk szerint maga az ünnepi szónok Kellner Győző sem az elragadtatás hangján beszélt még nem is olyan régen a Székely esetleges megválasztásáról.

Talpnyalás.

Ehhez képest a Kellner beszédének első, — de csak első — mondata igen helyesen és tapintatosan is volt koncipiálva. Körülbelül azt mondta, hogy a tisztviselői kar alkotmányos kötelességének és a hivatalfőnök iránti kötelei tiszteletének akar eleget tenni, amikor üdvözli az új polgármester-helyetteset.

Ez idáig nagyon helyes beszéd. A tisztviselői kar egybegyűlt, eleget tenni az illetnek, az udvariasságnak, a hivatalos szokásnak, kifejezést adni a köteles tiszteletnek. Pont. Evvel elég is lett volna. Hanem ami azután következett, az már egy kissé izléstelen dolog volt. Üdvözli Székely Eleket, hogy a konszolidációt meg akarja teremteni, isten segítségét kéri rendosináló munkájához, áradozik, tönjűnez a tisztviselői kar nevében.

Egy kissé legalább is különös dolog a tisztviselői karnak ez a — mondhatni — meghunyászkodó magatartása, ha ugyan a szónok szavai fedik a tisztviselői kar érzelmeit.

Megérdemelt pofon.

A Székely Elek beszéde pedig méltó válasz volt erre a meghunyászkodásra. Olyasmit beszélt, hogy ő senkinek sem akarja elvenni a kenyerét, csak senki ne hozzon gyengyent a tisztviselői kara. Csak tessék jól viselkedni, akkor a tanító bácsi nem fogja bántani a jó fiúcskákat. De, aki rossz lesz, azzal majd könyörtelenül elbánik.

Hát ez a kedves vállvergetés ez a megtisztelő leereszkedés igazán dicsőségére válik a városháza tisztikarának. Így b széíhet a garda a családjeivel, de nem egy hivatalfőnök a munkatársaival. A fegyvelmentársnak nem ez a módja. Ez méltó bemutatkozása Székely Eleknek.

De hát a gerinctelenségnek ez a jutalma. A meghunyászkodó üdvözlésre egy enyhe kis arculütés.

Azt is mondotta Székely Elek, hogy ő neki nem kell hivatal. Ő csak törvényes kötelességét teljesíti, amikor eljön rendet csinálni.

Ezt nem értjük. Ha nem kell neki a hivatal, akkor mi a menny-

könek fogadta el a megválasztását? Talán a főispán akarata az a „törvényes kötelesség”, melynek negegett?

Egyetlen egy helyes és okos dolgot tartalmazott a székfoglaló beszéd. A munka szükségességét hangoztatta Székely Elek. Ebben tökéletesen igaza van. Munkára csakugyan nagy szükség van a városházán.

Csak hogy — sajnos — ezzel a dologgal valahogy úgy állunk, hogy a Székely Elek munkájából már nem igen kérünk . . .

Most már egyelőre bele kell nyugodnunk abba, hogy a nagy purifikátor egy darabig a nyakunkon üljön. Most még Meczner és csatlósai uralkodnak felettünk. De majd lesz ez még másképpen is. Lesz még becsületes kormány Magyarországon és akkor lesz majd igazi purifikálás.

Az elájult ökrök Gyógykezel a villanygár.

Mindig azt a panaszt halljuk, hogy Ujhelyben a közvilágítás ilyen rossz, meg olyan rossz. Hogy a lámpák pislognak, mert gyenge az áram, satöbbi, satöbbi.

Hát bizony ezekre a vádakra alaposan rácafozt a mult szombati eset. Az ujhelyi villamos áram olyan erős, hogy négy ökröt is leterített a Károlyi-utcában. Az igaz, hogy az ökrök nem döglöttek meg, csak elájultak, mert hát az ujhelyi áram mégsem annyira erős, hogy 4 ökröt agyon tudjon ütni. Így hát az örk világozás helyett ezután is csak az ujhelyi villanylámpák fognak fényeskedni, a feentisztelt ökröknek, ami azonban a dolog jelentőségéből semmit sem von le.

A Károlyi-utcában, a Guttmann-féle korcsmától a Kohán Géza boltjáig, az utca fölött keresztben húzód-

dik a villamos vezeték. Még pedig olyan alacsony, hogy az a vezeték — mint az alább elmondandó esetek igazolják — egyszerűen *közveszélyes*.

A mult szombaton négy ökröt vontatott egy rozoga cséplőgépet a Károlyi-utcában. A cséplőgép vasalkatrészei érintkezésbe jöttek a villamos vezetékkel, amire hatalmas villámcsapás, csattanások reszkettették meg a levegőt és a négy jól megtermett ökröt szó nélkül alájult.

Pár nappal később ugyanez a Károlyi utcában egy szénásszekér haladt el a veszedelmes drót alatt. A szénába be volt szurva a vasvilla a nyelvvel lefelé, s a vaságaival felfelé. Most meg a vasvilla került érintkezésbe a vezetékkel, s megint bekövetkezett a fentebb leirt tragikus jelenet: most meg a lovak ajúltak el a villamos áram következtében. Persze ezek sem döglöttek meg, mert olyan erős feszültségű áramunk Ujhelyben — hála Istennek — nincsen.

Hát ez a dolog sehogy sincsen rendjén. Eddig a villanygári elnök megelégedett azzal, hogy az emberek ajúltak el előtte. Az ökrök és lovak ajulásán azonban határozottan segíteni kellene és pedig egyszerűen úgy, hogy a veszedelmes vezeték magassábra kellene helyezni. Ez a vilánoгыárnak már régen kötelessége lett volna.

Különbön egyéb súlyos panaszok is merülnek fel a villanygár ellen. A most folyamatban lévő át-szerelési munkálatok folytán mindenfelé világozási zavarok vannak, s a társaság nem alkalmasza a szerződésileg előirt pótvilágozást. Es ennek dacára mégis él avval a jogával — amelyet különben a szerződés elég helytelenül állapított meg — hogy május hó 15-től augusztus 15-ig a lámpák tekintélyes részét egyszerűen leszereli. Így aztán előfordul, hogy egyes utcák világozása nélkül maradnak, sőt két-három utcára szóló saroklámpák vígan élvezik a jól megérdemelt nyugalmat.

De hát minek ide világozás? Elég, hogy a városházán csinált világozást a villanygári elnök ur.

De megérkezik ő is és útjára megérkezik azok a képviselőtestületi tagok is, akiknek az átadásnál van funkciójuk.

Mialatt bent a hivatal átadása folyik, a tanácsteremben öszegyűnnek a tisztviselők az üdvözlésre. Mindenki ott van egy ember híján. Pedig éppen a hiányzót keresi mindenki, mert hát neki kell majd — mint leggyakorlatibbnak — elvégezni azt a bizonyos öngerinctörési munkálatot.

De csakhamar láthatóvá válik O is, aki a legnagyobb ur a városban, mert — mint ő hirdeti — még az apjának is parancsol. Mivel azonban nagyon tapintatos ember híreben áll, tapintatosan jelenik is meg. Lassan széthuzza a polgármesteri szoba ajtajának a függönyét és egyelőre csak bölcsestől övezett nyonyörű fejét mutatja. A vározközből hirtelen kitör a lelkesedés, de diszkrétén mindenki magába fojtja a kitörni készülő örömrivalgást. Csupán gyönyörtelten nézik a „Penkala” szobornak az ablakon keresztül látható kitünően sikerült élő mását.

Diszkrétén? Meczner az épület-fákról!

Amikor a városházán megkezdődött a vizsgálat, Buza Barna felhívta a főispán figyelmét az 1904-beli ismeretes faügyre is. Ez az a Székely—Meczner-féle fa-történet, amelyre maig sincsen világozás derítve. Buza Barna tehát beadványban szólította fel Mecznert, hogy ha már olyan nagyon „vizsgál”, hát vizsgálja meg azt a súlyos visszaélést is.

Meczner persze lelkiismeretesen meg is vizsgálta ezt az ügyet, s vizsgálatának eredményéről az alább következő értesítést küldte Buza Barnának.

Dr. Buza Barna urnak

Helyben.

Folyó évi május hó 3-án postán beérkezett s itt a fenti sz. alatt iktatott feljelentése folytán a Sátoraljai helyi r. t. városnál egyidejűleg teljesített felügyeleti vizsálat kapcsolatában a feljelentésben megjelölt 3 a térképzélszűi erdőterületből rendkívüli kihasználást után 1904 évben kitermelt anyag elszámolását is a vizsgálat tárgyává tettem.

A vizsgálat eredményéhez képest értesítem Cimedet, hogy az érdekelte 3a osztag földmívelési ügyi minisztérium 17472—1.2/904 számú rendeletében adott engedély alapján 1904. évben tényleg kitermelve lett s hogy ezen osztagnak, mint a rendes üzemben ugyanazon évben kivágás alá került összes területeknek kitermelt mindennemű fanyaga, Behnya Miklós kiküldött városi képviselői tag 7291/904. sz. alatt iktatott átveteli jelentése alapján, a polgármester 1904. február 8-án 1936/1904 június hó 20-án 6847 szám alatt kelt végzéseivel a megállapított hivatalos kezelésre és elszámolásra beutalva lett s a városi számvevőség által az 1904., 1905., 1906. és 1907. évi anyag

Penkala ur is elégűlten tekint körül. Sőt hogy fokozza a hatást, felveszi kaucukkeretes orrosiptetőjét is, mely merészen szabott orrnak szebb formát és okos szemecinek még bölcsebb csillogást nyújt. Mikor pedig már szoborszerű fejét alaposan megcsodálhatta, diszkrétén — diszkrét voltáról már cikket is írtak — visszavonul, hogy csakhamar teljes egészében álljon elébe azoknak, akik most még jobban tisztelik őt, mint azelőtt.

Es tényleg n hány pere mulva csakugyan kinyílik az ajtó és Székely Elek oldalán belibeg ő is a terembe. Méltóságteljesen szétnéz a teremben és mély hajlással megköszi az ovációt, melyet Székely Eleknek rendeztek. Majd pózba vágja magát és mint valami a szónoki sikerektől edzett államférfi, egyet-kettőt köhög és neki kezd a dikciónak. Fuvolászerűen hangzik a szava. Magtartásában benne van mind az a kellék, amely egy szónokot elsőrangúvá tehet. Alakja egyes, mint a nyíl, fején kiduzzadnak az erek, homlokán gyöngyözik a

leltár-számadásokban szabályszerű elszámolást nyert.

Sátoraljai helyi, 1913. máj. 18.

Meczner Gyula.

* Az egész dologban csak az a baj, hogy azok az iratok, amelyekből mindezeknek a valóságáról meg lehetne győződni, profán kezek számára teljesen hozzáférhetetlenek. Talán ezeket az iratokat is elutaztatták, mint a Székely—Miklóssy per aktáit.

Minthogy azonban — hála Istennek — Székely már végre megindította a sajtóper Buza Barna ellen, most már talán csakugyan világozás fog derülni erre az ügyre is. Az eredményt mindenesetre nagyon kíváncsian várjuk.

Az orvos büne. Vesztségben elhalt gyermek.

Megfertőzött boncoló orvos

Nagymihályból súlyos közegészségügyi botrány híret vesztük. Egy orvosnak olyan megdöbbentő gondatlanságáról van szó, amely még a mi szomorú kulturális viszonyaink közt is szinte példátlan.

Egy kis fiút megmarta a vesztett kutya. Az orvos pedig, akihez a gyermek szülei fordultak, kijelentette, hogy a sebbel semmit se kell csinálni, mert ez csak jelentéktelen sérülés. A kis fiun aztán kitört a vesztség, s a nagymihályi közkórházban meg is halt.

A gyermek holttestének bíróság elrendelt boncolása közben az egyik boncoló orvos a bonckéslel megvágta az ujját, s most a veszedelmes fertőzésnek elejét veendő felutazott a budapesti Pasteur-intézetbe.

* Nagymihályi tudósítónk az esetről a következőket jelenti:

Nagymihályban történt a mult csütörtökön, hogy a közkórház-

meghatottság verejtéke, orlyukai kitágulnak, szeme merészen szegődik az ünnepeltre és kezében, melylyel széles gesztusokat vág, ott díszleg általánosan ismert orrosiptetője. Ha a penkala gyár igazgatója láthatta volna, legközelebb bizonyára álló reklámszobrot mintázott volna róla szóközi pózban.

Látszik rajta, hogy egyik legdicsőbb napját érte meg. Most már nemcsak egy h betűt, de kettőt is rakhat a neve alá, mint a helyettes polgármester helyettese. Es ez így is illik. Akinek a neve elé és utána is jut egy-egy doktori titulus, annak a polgármesteri cím mellé legalább két h. dukál.

De mert minden élvezetnek végének kell lenni, ennek is vége szakadt, be kellett fejeznie beszédét, mely a talpnyalás művészetében páratlanul álló remekmű. A lelkesedés óriási volt. Penkala ur keble csak úgy dagadt a lelkesedéstől. Nagyon meg volt elégedve önmagával.

Hát csak legyen.

Dr. Penkala gazdát cserélt.

Irja: Árgus.

Beiktatás volt kedden délelőtt a városházán. Imponálóan lelkes ünnepség, amelyen mindenki igyekezett tőle telhetőleg lelkesedni. Merthogy úgy illik, hogy amikor új gazdát kap az ember, hát — ha érzéseit mást diktálnak is — elébe járul az új gazdának és mély hajlongások közt igyekszik bebizonyítani, hogy sohasem volt több vágya annál, mint az új gazdát üdvözlölni és szolgálni. A városi illemszabályokban legalább is így vagy en ez megírva. Es most az ilyen ünnepség nagyon tanulságos bizonyos szempontokból, hát igyekezzünk annak lefolyásáról hű képet festeni.

* Délelőtt 11 óra van. A város háza tisztviselői ekkora már valamennyien beszállingóztak hivatalaikba. Egyetlen ember hiányzik csupán: az új helyettes polgármester akinek most kell hivatalát átvenni.

ban meghalt egy kis fiu, Sztarincák János nagymihályi lakos Miklós nevű fia. A gyermeket megharapta egy veszett kutya, s halálának oka állítólag az volt, hogy Pogány Gerő nagymihályi városi orvos gondatlanul kezelte. Bajusz Andor főszolgabíró ennek folytán felfüggesztette állásától Pogány Gerőt, azon indokból, hogy a gyermek kezelése körül súlyos mulasztást követett el. Garbinszky Sándor kir. járásbíró, mint vizsgálóbíró pedig elrendelte a gyermek holttestének felboncolását.

A vizsgálóbíró intézkedése folytán dr. Hornyay Béla saujhelyi kir. törvényszéki orvos és dr. Guttmann Lipót kórorvos és kórházi orvos felboncolták a gyermek holttestét.

Boncolás közben dr. Guttmann Lipót a bal hüvelykujját a bonccal megvágta. A kórházi főorvos és a törvényszéki orvos nyomában megtették a szükséges óvintézkedéseket az esetleges fertőzés megállítására, inindazonáltal biztonság okából dr. Guttmann felutazott Budapestre, hogy a Pasteur-intézetben megfelelő kezelésben részesüljön.

Kérdést intéztünk ebben az ügyben Dr. Hornyay Béla törvényszéki orvoshoz, akitől az alábbi információt nyertük:

A megharapott kis fiut az anyja bevitte a nagymihályi közkórházba. Ott a sebét bekenték jódtinktúrával és szigorúan utasították az anyát, hogy az esetet haladéktalanul jelentse a város-háznak, mert a fiut fel kell vinni a Pasteur-intézetbe.

El is mentek a városházára, minthogy azonban a bírót nem találták otthon, hát elvitték a gyermeket Dr. Pogányhoz, aki a szülöket azzal nyugtatta meg, hogy itt semmiféle intézkedésre nincs szükség, mert az egész csak jelentéktelen sérülés.

Igy hát a gyermek otthon maradt s ki is tört rajta a veszettség. A hivatalos boncolás megállapította, hogy tényleg ez okozta a gyermek halálát.

Dr. Pogány most állítólag nem akar emlékezni a dologra.

A boncolás közben megsérült Guttmann dr. balesete városszerint megdöbbenést keltett, Guttmann nemrégiben választották meg Nagymihályban kórorvossá, ahol különben eddig is működött, mint kórházi orvos.

A földmívelő Magyarország Kassán. A Magyar Gazdaszövetségnek június 18-án, szerdán, Kassa városában tartandó nagygyűléset rendkívül érdeklődéssel várja az egész gazdaszövetség. A Gazdaszövetséghez beérkezett jelentések szerint külön fognak felvonulni nagyszabású csoportokban a gyűlésre a Délvidék, Pozsony, Bereg, Szatmár, Bács-Bodrog, Temes, Torontál, Tolna, Zemplén, Sáros, Szepes, Borsod vármegyék földmívelő népe, Abaujvármegye gazdaszövetsége teljes számban s a többi vármegyék az ország minden részében hasonlóképp szervezkednek az esemény szamba menő hatalmas agrártüntetésre. A földmívelő nép szervezeteiben a jelszó ma, hogy ezen a gyűlésen egyesülnie kell az egész gazdaszövetségnek, hogy megvédjé

törvénybe fektetett jogait az osztálygyárosok követeléseivel szemben. A nagygyűlés fő tárgya a mezőgazdasági termelés védelme és szervezkedés ezen védelemnek a törvényhozásban való érvényesítésére. Desseowffy Emil gróf és Meskó Pál lesznek előadói az idevágó határozati javaslatoknak, amelyekben a földmívelő Magyarország erőiesen állást foglal mezőgazdaságunk védelmének fenntartása végett. Darányi Ignácra kivül, aki a gyűlést vezeti és nagy horderejű kijelentésekkel nyitja meg, közéletünk számos kiválósága jelezte már felszólalását s bizonyos, hogy a nagygyűlésen, úgy a képviselőház, mint a főrendiház tagjai nagy számban vesznek részt, hogy tüntessenek agrárvédelem mellett. Minden jel arra vall, hogy döntő csatája lesz az a nagygyűlés Magyarország és Ausztria vámpolitikai harcának, melys esetben az önálló vámtérület táborába hajtja egész gazdaszövetségünket. Kassa városa és az Abauj-Tornavármegyei Gazdasági Egyesület sorélyen készül a vendégek érkezése a fogadtatására, elszállásolására és ellátására. A jelentések a Gazdaszövetséghez tömegesen érkeznek s a szövetség június 4-én tul több jelentkezést nem fogad el.

Sporttelep Ujhelynek.

Játszóteret az ifjuságnak.

Ma már, amikor a sport kétség felénül elsőrangú és a szellemi és testi kondíciót emelő voltárról vitakozni is felesleges, fájó szívvel nézünk és tapasztaljuk, hogy bizony ami ifjainknak — úgy a gimnáziumi, mint a kereskedelmi és polgári tanulóknak — nem áll annyira szabad teret sem rendelkezésre, ahol kifuthatná, kijátszhatná, kihancurozhatná magát, kiegyenesítené a folytonos üléstől szinte összenyomott tagjait. Prigykedve látjuk Kassa, Sárospatak, Miskolc gyönyörű kerítéit, szabad tereit és amilyen jól esik látnunk amaz, olyan fájdalommal érint bennünket az, hogy városunk testnevelése teljesen el van hanyagolva. A világon minden iskola súlyt fektet az értelmi nevelés mellett a testi nevelésre, csak Ujhely áll meg messze attól, hogy kereskedelmi és polgári iskolájának okoskörti testi nevelését okleveles tornatanárokkal intézze. Eltekintve attól, hogy a gimnáziumnak legalább tornaterme van és bár zárt helyen, de mégis foglalkoztatni tudja a tanulóit, nincs egyetlenegy iskolának sem annyi helye, mint a palpatat. Az Atlétikai Club — sajnos — marhavásártéren küzd, dolgozik, a másik egyesület ideig-óraig tartó területen babrál, mert hisz azt a területet, de a szabadságtérrel sem lehet sporttelepnek nevezni, és nincs meg senkiben sem az érdeklődés teremtani egy minden követelménynek megfelelő és a szabadtéri sportok ápolására hivatott sporttelepet.

Pedig ha sehohsem, Ujhelynek okvetlen szüksége van egy játszóterre, amely magában egyesíti egyrészt a szabadtéri sportok üzésére alkalmas összes pályákat, felszerelést és célszerű öltözöket,

Ha maga a város ma nem is képest mindent nyújtani, kötelessége legalább rendelkezésre bocsájtani az iskoláknak, egyesületeknek azt a területet, amelyből ki fog fejlődni — a még jövő zenéje — első rangu

sporttelep. Akit ma a sporttal való foglalkozás ezernyi kellemetlensége a vezetéstől el nem riasztott azt elfogja és el is riasztja az a mostoha bánásmód, amiben a város részésti a mi szegény egyesületeinket, iskoláinkat.

Kötelessége a városnak egy megfelelő területet nyújtani az érdekelteknek, viszont pedig az érdekelteknek egy percig sem szabad pihenni a cél elérése végett. Csak küzdelem eredményezhet teljes sikert és mi hisszük, hogy bárhol a város bármely részén, de megfogja adni az iskoláknak mindazt mi a nevelés emineus érdeke.

Az iskolák lépjenek egyezsége az egyesületekkel és a közös munka megfogja hozni a közös sikert a modern testnevelő sporttelepet, végeredményben az edzett, ellentámaszó szervezeti ifjuságot.

HIREK.

— **Áthelyezés.** A m. kir. kereskedelmiügyi miniszter Graf Elek Ödön nagymihályi m. kir. posta és távirda hivatal főnököt, saját kérésére a budapesti m. kir. postahivatalhoz helyezte át. Egyidejűleg az ekként üresedésbe jött postafőnöki állásra pályázat hirdettetett.

— **Halálozások.** Tóth Árpád Nagymihály község főjegyzője, a nagymihályi járás jegyzői együletének elnöke, a nagymihályi gazdasági bank felügyelő-bizottságának tagja, rövid szenvedés után folyó hó 19-én délután 1 órakor 53 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 4 órakor ment végre óriási részvét mellett. A gyászbeszéd után a jegyzők válaikra emeltek a koporsót és kivitték a haottas kocsiira, melyet aztán sok százan kísértek ki a temetőbe, ahol Nagymihály város által felajánlott díszsírhelyen helyezték örök nyugalomra.

Jarász Mihály, kegyrendi főgimnáziumi tanár, f. hó 27-én, 60 éves korában meghalt. Az elhunyt 40 éve volt szerzetes és 39 év óta folytatott tanári működést. Egy évvel ezelőtt helyezték Sátoraljai helyre, ahol kártársainak, hiveinek és tanítványainak osztatlan szeretetét és becsülését vívták.

Sulyos csapás érte városunk neszortár Jelenek Adám bankigazgatót. Felesége szül. Fábry Paulina, életének 70-ik hazaságának 49-ik évében, hosszas szenvedés után tegnap este meghalt. Az elhunyt uriaszonnny holnap, 29-én d. u. 3 órakor fogják utolsó útjára kísérni.

— **Új ügyvéd Homonnán.** Dr. Hollos Miksa, az ügyvédi vizsga letétele után, Homonnán nyitott irodát.

— **Dr. Chudovszky ünneplése.** Aból az alkalomból, hogy az országos sebészkongresszus Dr. Chudovszkyt elnökévé választotta, a vezetése alatt álló Erzsébet kórház alkalmazottai és betegjelkes ünneplésben részesítették. Az előcsarok gazdagon volt díszítve pálmával és vörösrózsával. Az üdvözlő szavak ezek ezek voltak: „Téged, aki ezrivel téped le a szenvedő betegek arcáról a láz piros rózsáit, a szeretet piros rózsáival fogadunk. Téged, aki operáló késeddal naponta vágsz magadnak győzedelmi pálmát, a hődotat örököző d pálmájával fogadunk. Isten hozott.” — Az ünneplést, aki igazán elismerésre érdemes, szinte apostoli működést fejt ki pályáján, meghatóttan mondott köszönetet.

— **Tornavarseny.** A helybeli főgimnázium ifjusága június 1-én, vasárnap d. u. 8 órakor intézi tornaaverseny rendez a dohángyár mellett levő katonai gyakorlóterén. Ezen alkalommal a belépti díj állóhely 1 K, állóhely 40 f. A befolyó összeget jutalomdíjakra fordítják.

Üllőhely jegyek előre válthatók Szabó Pál könyvkereskedőnél és a főgimnáziumban és az ifjuságnál. Az intézet igazgatósága ez uton is felkéri közönséget a szives érdeklődésére.

— **Tűz.** Tegnap éjjel tájban, eddig ismeretlen okból kigyulladt Friedman Mór uyersbörkereskedő Munkácsi-utcai házának tetőzete. A tűzoltóság megfizetett munkája dacára a tetőzet teljesen ledgett. Közben a szomszédos ház is tűzet fogott, de itt hamarosan sikerült a tűzet elfojtani. Éjféli után 3 óra lehetett, mire a tűzet teljesen lokalizálták.

— **Egyesületi közgyűlés.** A helybeli „Malbisch Arumim” gyermekfelruházo egyesület e hó 25-én tartotta Schweiger Ignácra néző egyesületi elnök vezetésével az évi rendes közgyűlést. Az egyesület nagyon alacsony tagsági díj mellett is (az évi tagsági csupán 1 korona) sok szegény gyermek könyeit szánította fel azzal, hogy őket a téli fagy ellen meleg ruhával védte meg. Az egyesület vezetőségének és választmányának 3 évre terjedő megbízatása lejárván, a közgyűlés méltányolva és elismerve ama nagy érdemeiket, amelyek a vezetőség az egyesület felvirágoztatása körül szerzett, az ekidji vezetőséget és választmányát nagy lelkesedéssel egyhangulag újból megválasztotta.

— **Uj szentszéki tanácsos.** Fischer-Colbric Agost dr. megyéspüspök bérmautájában Tellyesnyiczky László érmezői plébános szentszéki tanácsosává nevezte ki. Az ősz lelkisármegyei papság körében őszinte örömet kelt.

— **Társasvacsora Székely Elek tiszteletére.** Felkértettünk a következő közlésre: Székely Elek helyettes polgarmester tiszteletére híveit is tisztelői f. hó 31-én, szombaton este fől 9 órakor a színházkert vendéglőben társasvacsorát rendeznek. A rendezőbizottság ezuton is kéri a társasvacsora részt venni szándékozók, hogy ebéli szándékukat Márton Elek helyettes főjegyzőnél jeleítsék be, ahol 4 kor. részvételi díj lefizetése ellenében vacsorajegy is kapható.

— **A részeg juhászbojtár.** Vasárnap este történt, hogy özv. Balog Andrásné Szemere-utca 5. sz. háza udvarában zajt és kiáltozást hallott. Az öreg asszony lement az udvarra, ahol látta, hogy idegen emberek verekednek, s fiának, Balog József kovácsmesternek tanoncát is meg akarják verni. A verekezés már az utcán kezdődött, s közben a verekedők beszorultak az udvarba. Balogné tiltakozott a rendezavarás ellen s le akarta csendesíteni a verekedőket. Erre egy paraszt kinézésű, magas növésű legény neki rontott az öregasszonynak és úgy melbevágta, hogy azt súlyos sérüléseivel a kórházba kellett szállítani. — A rendőrség erőies nyomozást indított az ügyben, s a tettest letartóztatta Rétei János 22 éves saujhelyi juhászbojtár személyében. A tanuk mind rávallottak a juhászbojtárra, aki váltig hangoztatja, hogy ő annyira részeg volt, hogy egyáltalán semmire sem emlékszik. A súlyos testi sértéssel vádolt Réteit a rendőrség átadta az ügyészségnek.

— **A városi mozgószínházban.** Csütörtökön este lesz ismét előadás. „Ha az álar” c. főképben. Asta Nielsen a leghíresebb mozziszínésznő játsza a főszerepet s így bizonyos, hogy a közönségnek élvezetes játékban lesz része. A filmeket ezuttal a párisi Pathé-társaság szállította és így filmjeinek közismert alakjait, többek között Paüt ismét viszkonthatjuk.

Szerkesztésért felelős:
A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:
LANDESMANN MIKSA

JOHAN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogeriákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

NE TESSÉK ELFOGADNI

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHAN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor nem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselete;

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az eredeti minőség.

ELADÓ

a Kossuth Lajos utcában jó forgalmu helyen levő emeletes ház elköltözés miatt előnyös feltételek mellett. Továbbá

KIADÓ

ugyanott két üzlethelyiség, egy raktár, esetleg egy két szobás és három szobás lakás. Ertekezhetni lehet minden nap d. e. 9—10 óráig dr. Csizy Béla ügyvédi irodájában

INGYEN ráfizetés nélkül becserél öreg használt gramofonlemezeket ujakra WAGNER „HANGSZERKIRÁLY” Budapest, József-körút 15. Árjegyzék ingyen. Cimre ügyeljen.

Pacolin

Pacocrolin-PEARSON

különleges angol anyagból előállítva, az orvosi tudomány által mint erőhatású fertőtlenítőszer mindenütt elismervé.

a jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítője. Szagosított anyagok használata fertőtlenítésnél hatálytalan.

Kérdezzük az orvost!

Dr. Neudörfer vezértörzsorvos a CREOLIN-PEARSON felől így nyilatkozik: „Ez egy nemzetgazdasági termék”

Mindenütt kapható! Ötvadrakunk értéktelen utaztatoktól és kérjük kifejezetten

PACOLIN-PEARSON-t csak ilyen olaszított dobozokban.

Csak Pearson-féle készítményt használjunk: PACOLIN MEDOL CREOLIN 1 kg K 150 (röh. elleni szer) 100 gr 60 f. 1 kg K 240 Mindenütt kiténtve! Utóbbi kiténtések: Arany dírm és tiszteletdíj Turinban, Dreuzdában, Brüssel, Rio de Janeróban.

Raktár: Hrabéczy Kálmán drogéria Sátoraljaujhely.

Jég

házhoz szállítva naponta kapható

KLEIN GÉZA

kereskedőnél. Telefon 64

A KASSAI IPARMŰVÉSZETI KIALLÍTÁSON NAGY ARANY ÉREMMEL KITŰNTETTE.

A KASSAI BUTORKÉSZÍTŐ IPAROSOK ÁRUCSARNOK SZÖVETKEZETE.

Mint az Országos Központi Hitelszervezet tagja.

KASSA, FŐ-UTCZA 10. SZAM I. EMELET.

Állandó butorkiállítás!

Eladó

Sátoraljaujhely legforgalmasabb utcájában a

Rákóczy utcában

a 48 és 35-ik számú két ház és egy 50—60

hordóra való **ungvári pince.**

Bővebbet

a kiadóhivatalban.

1690—1913. tkvi. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A királyhelmecei kir. járásbíró-ság közhírré teszi, hogy Királyhelmecei Gazdasági és Kereskedelmi Bank és társai végrehajthatónak Keresz József és neje elleni végrehaj-tási ügyében a végrehaj-tási arverés a Királyhelmecei Gazdasági és Kereskedelmi Bank rt. javára 1300 kor. tőke, ennek 1913 január hó 15-től járó 6 százalékos kamatai, 7 kor. 55 fill. óvadék, 1/3 százalékos váltóidő 118 kor. 80 fillér már megállapított, valamint 31 kor. jelen egi és a még felmerülendő költségek, továbbá a csatlakozottak kimondott.

1. Sátoraljaujhelyi Népbank mint Takarékpénztár javára az 1308.913. tk. ujjab arverési kérvényért ezennel megállapított 31 korona, valamint 908 korona tőke és jár. 600 kor. tőke és jár. 200 kor. tőke és jár. 230 kor. tőke és jár. 2. Országos Iparbank rt. javára

1519.1913 tk. sz. ujjab arverési kérvényért ezennel megállapított 31 kor., valamint 300 kor. tőkekövetelés és jár.

3. Grünfeld Emánuel javára 227 korona 65 fillér tőke és jár.

4. Rude József és társa javára 66 korona tőke és jár.

5. Reizmann Herman javára 87 korona tőke és jár.

6. Blumenfeld Jenő javára 218 korona 74 fillér tőke és jár.

7. Királyhelmecei Gazdasági és Kereskedelmi Bank r. t. javára 707 korona tőke és jár.

8. Blum Géza javára 1000 kor. tőke és jár.

9. Klein Bernátné javára 69 kor. 50 fillér tőke és jár.

10. Diószeghy Pál és társa javára 950 kor tőke és jár.

11. dr. Gombos Bertalan javára 300 korona tőke és jár.

12. Klein Kálmán javára 37 kor. 80 fillér tőke és jár.

13. Himics Mihály javára 66 kor. 65 fillér költségek.

14. Magyar Leszámitoló és pénzváltó Bank javára 4075 korona 59 fillér tőke és jár., vztül a nagyrozvágyi 326. szamu betétre vonatkozólag csatlakozottak kimondott

15. Miklós Béla javára 320 kor tőke és jár. és

16. Úvegcs József javára 114 korona tőke és jár. kidepítése végett az 1881. LX. tc. 144. § a és az 1908. évi XLI. t. c. 21. és a következő §§-ai érteimében a sauhelyi kir. törvénysek és a királyhelmecei kir. járásbíró-ság területén foku:

1. nagyrozvágyi 325 szamu betétben A. l. 943, 944, 945, 746 és 947 hrsz. alatt foglalt Keresz József és neje Juhász Erzsébet neven álló kúlingatlanokra 751 koronában,

2. nagyrozvágyi 328. sz. betétben A. l. l. sorsz. alatt foglalt Keresz József és neje Juhász Erzsébet neven álló 1/2-ed (fele) résznyi jutalékra 40 koronában ezennel megállapított kikialtási árakban elrendeltetett és hogy a fentebb jelzett ingatlanok az 1913 évi július hó 4 ik napjának d. e. i orajakor Nagyrozvágy községhezözono, megtartandó nyilvános arverésen elfognak adatni.

Arverezni szándékozók kötelesek az ingatlan kikialtási árának 10 százalékat, vagyis 75 korona 10 fillért s illetőleg 4 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kikialtított kezéhez lerenni, vagy annak a bíróságnál történt előleges letételeket igazoló elismervényt annak atszolgaltatni.

Az 1908. XLI. t. c. 21. §-ában felsorolt arverelőzk bánatpenz letétele nélküli is arverezhetnek.

Királyhelmecei, 1913. április hó 10 ik napján, a kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság,

Horkay s. k. kir. járásbíró,

Kiadó

azonnal egy 3 nagy, tágas szobából álló lakás (egy utcai, 2 udvari szoba) a Vörös Ökörben

Ertekezni lehet lapunk kiadóhivatalában,

A budapesti Apolló-színház művészeinek egyet-
len vendégjátéka

S.-a.-ujhelyben a Városi Színházban

Vasárnap junius hó 1-én

három nagy előadás

minden előadásban művészi feler Cabaret.

Három művészi szám. Csa'ádi műsor Két tréfa.

Uj kinema-szkecs

Konferál: Kovács Kálmán.

Veisz Pista, a huszár

boházatos mozi-szkecs 6 részben.

Irták: Faragó Jenő és Harsánvi Zsolt. Zenéjét szerzete: Forray Ivor

SZEMÉLYEK:

Fábián Gergely . . . . . Gabányi Jenő
Margit, a felesége . . . . . Ötvös Jenny,
Veisz Pista bankhivatalnok . . . . . Horváth Kálmán
A szakácsné . . . . . Ihász Gizzi
A detektív . . . . . K Kovács András
Történik Budapestben.

Előadások kezdete pontosan délután 4. 6 es este fel 9 órakor.

A délutáni első előadás helyárai: Páholyok 6 kor. Földszinti ülőhelyek 1 kor. 50 fill. Karzati ülőhelyek 50 fill. Karzati álló-, Diák- és Erkély-ülő 30 fillér.

A délutáni második előadás helyárai: Páholyok 8 kor. Földszinti ülőhelyek 2 kor. 50 fill. Karzati ülőhely 60 fill. Karzati álló-, Diák- és Erkély-ülő 40 fillér.

Az esti előadása helyárai: Páholyok 10 K Földszinti ülőhelyek 2 kor 50 fill. Karzati ülőhelyek 80 fill. Karzati álló-, Diák- és Erkély-ülő 60 fill.

Jegyek előre valthatók Gojdcis nővéreknél. Telefon szám 202.

VILLANYERŐRE

BERENDEZETT

könyvnyomdájában

mindentéle nyom-

tatványokat készít

Landesmann Miksa és Társa

Sátoraljaujhely.

Telefonszám 10.

Hirdetések felvétetnek

a Felsőmagyarországi

Hirlap kiadóhivatalában.